

**PRETENDENTŲ
Į TEISĖJUS
ATRANKOS KOMISIJOS
2017 M.
VEIKLOS APŽVALGA**

**LIETUVOS
TEISMAI**

Nacionalinė teismų
administracija

Pretendentų į teisėjus atrankos komisija (toliau – Atrankos komisija arba PTAK) tradiciškai parengė savo metinę veiklos apžvalgą, kurioje apžvelgia Atrankos komisijos sudėties pokyčius, įvykdytas atrankas ir palygina kelerių metų statistinius duomenis.

2017 m. Atrankos komisijai buvo reikšmingi šie įvykiai:

- Rugsėjo 19 d. baigėsi Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos trejų metų kadencija.
- Rugsėjo 28 d. buvo sudaryta nauja Pretendentų į teisėjus atrankos komisija.
- Spalio 16 d. Nacionalinės teismų administracijos patalpose įvyko pirmasis naujos sudėties PTAK posėdis.
- Lapkričio 16 d. pakeista PTAK sudėtis.

I. SUDĖTIS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 55¹ straipsnio nuostatomis Pretendentų į teisėjus atrankos komisiją trejiems metams iš septynių narių, iš kurių trys nariai turi būti teisėjai, o keturi – visuomenės atstovai, sudaro Lietuvos Respublikos Prezidentas. Atrankos komisijos nariais negali būti skiriami Teisėjų tarybos nariai.

2017 metai išsiskyrė tuo, kad posėdžiavo dviejų sudėčių Atrankos komisijos. Pasibaigus trejų metų kadencijai, 2017 m. rugsėjo 19 d. savo darbą baigė Atrankos komisija, paskirta Lietuvos Respublikos Prezidentės 2014 m. rugsėjo 19 d. dekretu Nr. 1K-85 „Dėl Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos sudarymo ir jos pirmininko skyrimo“ (su vėlesniais pakeitimais), kurią sudarė: Ramūnas Antanas Bogdanas – portalo „Delfi“ apžvalgininkas (nuo 2016 m. vasario 3 d. pakeitęs Atrankos komisijos sudėtyje buvusį žurnalistą Šarūną Černiauską); Olegas Fedosiukas – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjas; Sigitas Gurevičius – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas (nuo 2016 m. lapkričio 21 d. pakeitęs Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkę Neringą Švedienę, kuri nuo 2015 m. rugpjūčio 25 d. pakeitė Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėją Dalią Kačinskienę); Giedrė Lastauskienė – Vilniaus universiteto teisės fakulteto Viešosios teisės katedros docentė (nuo 2015 m. rugpjūčio 25 d. pakeitusi Eugenijų Laurinaitį); Virginijus Lepeška – psichologas, vadybos konsultantas (Atrankos komisijos pirmininkas nuo 2015 m. rugpjūčio 25 d.); Skirgailė Žalimienė – Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėja; Aistė Žilinskienė – interneto žiniasklaidos asociacijos pirmininkė (nuo 2016 m. gegužės 3 d. pakeitusi Atrankos komisijos sudėtyje buvusį ekonomistą Nerijų Mačiulį).

2017 m. spalio 16 d. į pirmąjį posėdį Nacionalinėje teismų administracijoje susirinko Respublikos Prezidentės 2017 m. rugsėjo 28 d. dekretu Nr. 1K-1089 „Dėl Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos sudarymo ir jos pirmininko skyrimo“ sudaryta Atrankos komisija, žr. nuotraukoje iš kairės į dešinę: **Sigita Bieliauskienė** – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja, **Sigitas Gurevičius** – buvęs Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas; **Jolanta Malijauskienė** – Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėja ir šio teismo pirmininkė, **Virginijus Lapeška** – psichologas, vadybos konsultantas (PTAK pirmininkas); **Aistė Žilinskienė** – interneto žiniasklaidos asociacijos pirmininkė; **Tomas Balžekas** – žiniasklaidos atstovas; **Rima Urbonaitė** – Mykolo Romerio universiteto Viešojo valdymo fakulteto Politikos mokslų instituto lektorė, politologė.

Šios sudėties Atrankos komisija posėdžiavo 5 kartus ir įvykdė vieną iš didžiausių pagal pretendentų skaičių atrankų – atranką į Vilniaus apygardos teismo teisėjo pareigas.

Savo noru atsistatydinusį žiniasklaidos atstovą Tomą Balžeką pakeitė buvęs Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas Sigitas Gurevičius, kurio įgaliojimai baigėsi 2017 m. lapkričio 14 d. ir vietoj jo 2017 m. lapkričio 16 d. dekretu Nr. 1K-1151 „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento 2017 m. rugsėjo 28 d. dekretu Nr. 1K-1098 „Dėl Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos sudarymo ir jos pirmininko skyrimo pakeitimo“ paskirta Lietuvos apeliacinio teismo teisėja Danutė Gasiūnienė.

Komisijos narė, teisėja Sigita Bieliauskienė 2017 m. lapkričio 8 d. Lietuvos Respublikos Prezidentės dekretu Nr. 1K-1145 „Dėl Lietuvos apeliacinio teismo teisėjos atleidimo“ 2017 m. lapkričio 26 d. atleista iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų, nes 2017 m. spalio 17 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XIII-684 „Dėl Sigitos Bieliauskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ paskirta Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja. Dėl teisėjos paskyrimo kito teismo teisėja 2017 m. gruodžio 17 d. buvo pakeistas Prezidentės dekretas dėl Atrankos komisijos sudėties. 2017 m. gruodžio 11 d. dekretu Nr. 1K-1167 „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento 2014 m. rugsėjo 19 d. dekretu Nr. 1K-85 „Dėl Pretendentų į teisėjus

atrankos komisijos sudarymo ir jos pirmininko skyrimo pakeitimo“ buvo patikslinta informacija dėl teisėjos darbo vietos.

II. VEIKLA

Atrankos komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos teismų įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais bei teisės aktais, Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos darbo tvarkos aprašu, Respublikos Prezidento patvirtintais Pretendentų į apylinkės teismo teisėjus atrankos kriterijais, Teisėjų tarybos patvirtintais Teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankos nuostatais ir Teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijais. Be šių komisijos darbą reglamentuojančių teisės aktų Atrankos komisijos nariai, įgyvendindami jiems pavestus įgaliojimus, savo veikloje vadovaujasi kolegialumo, nešališkumo, nepriklausomumo, objektyvumo ir teisėtumo principais.

PTAK vykdo atrankas į laisvas ar atsilaisvinančias apylinkių ir aukštesnės pakopos teismų teisėjų vietas. Taip pat teisėjų, siekiančių teismo pirmininko, teismo pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininkų karjeros tos pačios pakopos teismuose, atrankas. Minėtose atrankose dalyvauja teisėjų karjeros siekiantys asmenys, teisėjai, siekiantys karjeros tos pačios pakopos teismuose ar pageidaujantys būti perkeltais į kitą tos pačios pakopos teismą arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos teismą.

Nepaisant pasikeitusios sudėties, 2017 m. Pretendentų į teisėjus atrankos komisijai pavyko įgyvendinti užsibrėžtus tikslus – išlaikytas darbo intensyvumas, užtikrintas greitas paskelbtų atrankų įvykdymas: surengtas **31** posėdis, įvykdytos **32** atrankos, įvertinti **244** pretendentai, paskelbta **19** pranešimų spaudai, parengtos ir Prezidentei pateiktos **32** išvados, kuriose iš viso tinkamiausiais pretendентаis įvardyti **89** asmenys.

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 55¹ straipsnio 10 dalis nustato, kad Atrankos komisijos išvados dėl pretendentų į laisvas arba atsilaisvinsiančias teisėjų vietas Respublikos Prezidento nesaisto. 2017 m. Respublikos Prezidentės ir Atrankos komisijos nuomonės, kaip ir 2016 m., nesutapo tik vieną kartą – šalies vadovė į aukštesnės pakopos teismo teisėjo pareigas paskyrė pretendentę, kurios kaip tinkamiausios nebuvo įvardijusi Atrankos komisija išvadoje dėl tinkamiausių pretendentų į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas.

2017 m. PTAK įvykdė devyniolika atrankų į apylinkės teismų teisėjų pareigas, tinkamiausiais įvardijo 48 pretendentus. Atranka į Panevėžio miesto apylinkės teismo teisėjo pareigas vyko du kartus ir abu kartus Atrankos komisija nutarė siūlyti Respublikos Prezidentei svarstyti klausimą dėl galimybės skelbti naują atranką.

Daugiausia konkurencijos ir pageidavusių tapti apylinkės teismo teisėjais buvo atrankoje į Vilniaus miesto apylinkės teismų teisėjų pareigas – 25 pretendentai, antrąją vietą dalijasi net trys atrankos, kuriose pageidavo dalyvauti 16 pretendentų – tai atrankos į Klaipėdos ir Kretingos rajono

ir Klaipėdos miesto apylinkės teismus. Trečioji vieta su 12 pretendentų atiteko atrankai į Kauno apylinkės teismo teisėjo pareigas.

2017 m. Atrankos komisija įvykdė keturias atrankas į aukštesnės pakopos teismų teisėjų pareigas ir tinkamiausiais įvardijo 28 pretendentus. Didžiausi skaičiai pageidavusių tapti aukštesnės pakopos teismo teisėjais priklauso atrankai į Vilniaus apygardos teismą – 35 pretendentai, atranka į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų pareigas sudomino 17 pretendentų, 13 pageidavo tapti Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjais, 11 pretendavo užimti Kauno apygardos teismo teisėjo pareigas.

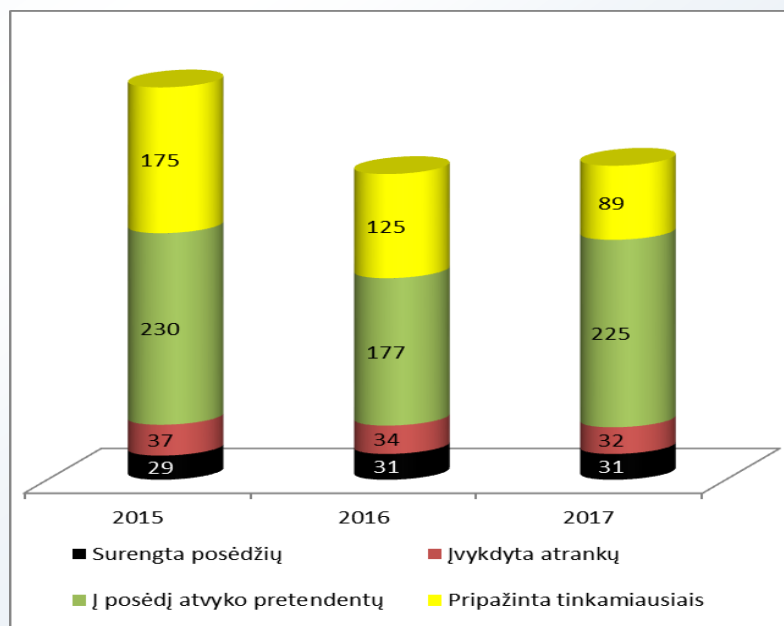
2017 m. Atrankos komisija įvykdė devynias atrankas į vadovaujamas pareigas teismuose: į Lietuvos apeliacinio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigas; į Šiaulių apylinkės teismo pirmininko pavaduotojo pareigas, ir septynias atrankas į teismų pirmininkų pareigas, iš kurių viena atranka, neatrinkus pretendentų, paskelbta iš naujo.

III. PTAK VEIKLOS 2015 – 2017 M. PALYGINIMAS

Nacionalinės teismų administracijos svetainėje 2017 m. paskelbta tiek pat Atrankos komisijos pranešimų spaudai kiek ir 2015 m., bet dviem mažiau nei 2016 m. (19).

PTAK 2015 – 2017 m. veikla pagal svarbiausius rodiklius pavaizduota 1 grafike.

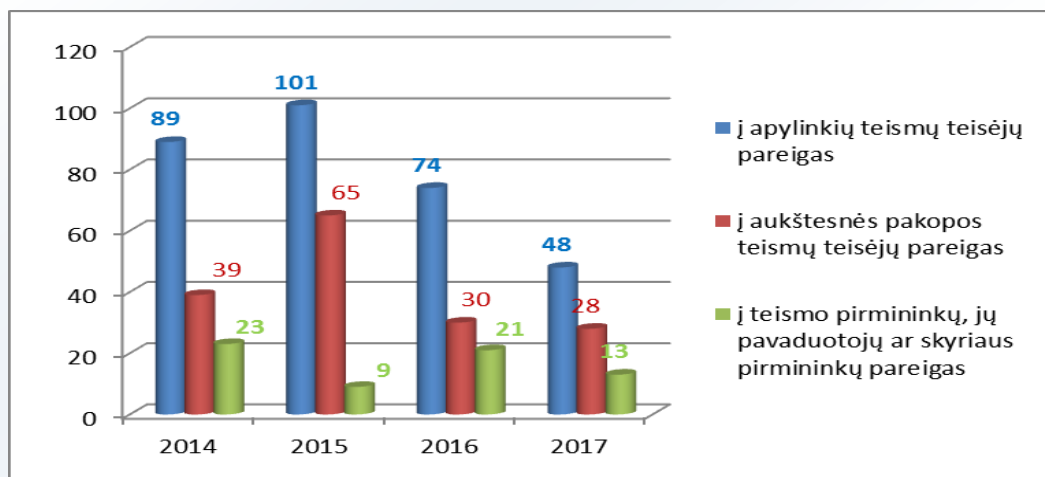
1 grafikas

2017 m. PTAK posėdžiavo apie **122,55 val.**, vidutiniškai vienam pretendentui buvo skiriama iki **35** minučių. Galima teigti, kad stabilų PTAK posėdžių skaičių gali nulemti ir ilgesnė Atrankos komisijos narių ir pretendentų pokalbių trukmė. Taip pat siekdama išsamiai įvertinti visus turimus duomenis apie pretendentą ir išrinkti teisėjo vardo ir pareigų vertus pretendentes, po pokalbio su pretendentu Komisija skiria nuo 5 iki 10 min. tarpusavio diskusijoms apie pretendento tinkamumą.

Palyginus pastarųjų kelerių metų PTAK tinkamiausiais į atitinkamas pareigas pripažintų pretendentų skaičiaus duomenis (2 grafikas), matyti, kad ėmė mažėti tinkamiausiais į apylinkių teismų teisėjų pareigas pripažįstamų pretendentų skaičius. Pastebima ir tai, kad, išskyrus 2015 m., išlieka ganėtinai stabilus tinkamais pripažįstamų pretendentų skaičius į aukštesnės pakopos teismų teisėjų pareigas.

2 grafikas

Pagal atrankų pobūdį palyginus penkerių metų PTAK veiklos duomenis, kaip matyti (3 grafikas), daugiausia atrankų įvykdoma į apylinkės teismų teisėjų pareigas, ganėtinai stabilus atrankų į aukštesnės pakopos teismų teisėjų pareigas skaičius ir labiausia kintantis yra atrankų į vadovaujamas pareigas teismuose skaičius. Tai sietina su įgyvendinama teismų reforma, kuria siekiama sustambinti Lietuvos teismus – 2017 m. vietoj veikusių keturiasdešimt devynių apylinkių teismų 2018 m. liks tik dvylika.

3 grafikas

